

S J E Ć A N J E

iz predratnog i ratnog perioda revolucionarne djelatnosti SAČIĆ FERIDA
iz Banja Luke

Rođen sam u Banjoj Luci 1910 godine, u siromašnoj radničkoj porodici. Osnovnu školu nisam mogao završiti radi težakih porodičnih prilika (napustio sa 2 razred i pomogao majki u podizanju porodice).

Godine 1927 završio sam obučarski zanat kod Galešića Ejuba, i kod njega sam radio dvije godine. Poslije sam radio još kod nekoliko majstora.

Godine 1930 pristupio sam sindikalnom pokretu kao član obučarske podružnice u Banjoj Luci. Uzeo sam aktivnog učešća u radu "Pelagića" u recitatorskoj sekciji. Učestvovao sam u koncertu 1935 godine i bio sam na turnejama sa "Pelagićem" u Prijedoru, Jajcu, Drvaru i Tešiću. Iz recitacije koju sam recitovao i danas pamtim rečenicu "Mi hljeb pečemo a hljeba nemamo".

Godine 1935 učestvovao sam u rasturanju Ožerineg zborna. Bio sam sa drugovima u Milića ulici (prijašnji naziv) kad su me uhvatila dva policajca i zajedno sa Mujom Belićem, Hazimom Mujihali-ovićem, Josipom Mažarom-Šošom i još nekim drugovima zatvorili u zatvor. Zahvaljujući intervenciji opozicionih vođa prote Kečanovića, Filipa Čanića pušteni smo nakon par dana.

U predratnim manifestacijama uvijek sam uzimao učešća. Jedna od najupečatljivijih bila je demonstracija protiv Njemačke kad je Hitler pokorio Čehoslovačku. Počeli smo sa korza povisima, pjesmama i onda je povorica krenula prema mostu. Tamo nas je policija rastjerala pendrecima.

Druga velika manifestacija bila je marta 1941 godine. Opet je počelo sa korza uveće. Mislim da je učestvovalo nekoliko hiljada ljudi.

Za vrijeme okupacije nastavio sam opet rad. Rasturao sam letke koji su štampani na šapirografu u mojoj kući Medreska ul. br.2. Ne sjećam se mjeseca kad je ovo bilo. Također sam kupio dobrovoljne priloge i ostali materijal i slao do Mitrovića.

Papir za štampanje letaka dobio sam od Branka Babića, u tačkama. Parola putem koje sam došao do papira bila je: "Posleo me Mujo Karabegović".

Pred rat valjda u maju 1940 godine u mojoj kući je održano savjetovanje Oblasnog komiteta SKB-a, na kome su između ostalih prisustvovali Karabegović Osman, Hasanbašić Muhamed, Mašinović Bosin, Pašalić Faik i drugi. Ja i moja majka pazili smo pred kućom da se nebi pojavila policija.

U jula 1941 godine su me zatvorili u crnu kuću, tu sam ostao do mjeseca marta 1942 godine. Po izlasku iz zatvora sajeđno sa Anton Jurinčićem, Maglajlić Osmanom, Čaklijom pošli smo na slobodnu teritoriju ali smo iz karaula više Gornjeg Šehera naišli na policiju i morali se povratiti nazad. U toku juna i maja 1942 godine krio sam se po šupama i tavanima kod Karahasanović Hilmeta, Ivezića Duje, Vaso Umičevića, Ivana Šupančića. Odatle sam otišao u Šušnjare s namjerom da se prebacim na slobodnu teritoriju, odatle sam otišao u Lijevče ali se poslije Kozarske ofanzive nisam uspio povezati sa drugovima, pa sam morao opet iznova u grad. Opet su me uhapsili kad sam došao u grad i ostajem do oktobra 1943 godine. U zatvoru sam podvrgnut raznim mučenjima ali ja nisam ništa priznao volio sam da propadnem sam, nego toliki moji drugovi. U oktobru sam pušten iz zatvora i kad je došlo do prvog napada na Banja Luku 1.I.1944 godine otišao sam u partizane.

Banja Luka, 3.II.1959 g.

SJEDANJE NAPISAO:

Sačić Ferid, s.r.

Original se nalazi u Muzeju u Banjoj Luci.

